

**"Я досліджую світ" підручник
для 2 класу закладів загальної
середньої освіти (у 2-х
частинах). Ч.2**

• Змістове наповнення підручника реалізує природничу, громадянську та історичну, соціальну та здоров'язбережувальну, інформатичну, технологічну галузі нового Державного стандарту початкової освіти, відповідає типовій освітній програмі з курсу «Я досліджую світ» (під керівництвом О.Я. Савченко). • Ретельно дібраний матеріал сприяє особистісному розвитку учнів, формуванню соціальної, життєвої, громадянської, інформаційно-комунікаційної компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій. • Виклад навчального матеріалу підручника логічний і послідовний. • В основі розкриття кожної теми лежить дослідницький підхід. • Передбачено проведення спостережень у природі, дослідів. Запропоновано завдання, спрямовані на формування практичних умінь, мотивування учнів до здорового способу життя і безпечної життєдіяльності. • Тренувальні, ігрові та ситуативні завдання тісно пов'язані з реальним життям школярів, заохочують їх

Наталя Будна, Тетяна Гладюк,
Світлана Заброцька, Людмила Лисобей, Наталія Шост

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

**Підручник для 2 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)**

Частина 2

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 3:502.2:613.955:37.035.3(075.2)

Б 90

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2019 №407)

Підручник створено за типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко

Авторський колектив: Наталя Будна, Тетяна Гладюк,
Світлана Заброцька, Людмила Лисобей, Наталія Шост

Будна Н. О.

Б 90 Я досліджую світ : підручник для 2 кл. закладів загальн.
серед. освіти : у 2-х ч. Ч. 2 / Н. О. Будна, Т. В. Гладюк,
С. Г. Заброцька, Л. В. Лисобей, Н. Б. Шост. — Тернопіль :
Нав чальна книга – Богдан, 2022. — 144 с. : іл.

ISBN 978-966-10-7015-7

Підручник за своїм змістом відповідає Державному
стандарту початкової освіти та типовій освітній програмі,
розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Для учнів 2 класу.

УДК 3:502.2:613.955:37.035.3(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

**[bohdan-digital.com/edu2/
https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/](https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/)**

Тех. підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89; admin@bohdan-digital.com

© Будна Н. О., Гладюк Т. В., Заброцька С. Г.,
Лисобей Л. В., Шост Н. Б., 2019
© Навчальна книга – Богдан, 2022

ISBN 978-966-10-7015-7

Освітні галузі:

— громадянська
та історична

— соціальна
і здоров'язбережувальна

— природнича

— технологічна

— інформатична

Дорогий другокласнику! Дорога другокласнице!

Пропонуємо продовжити нашу спільну мандрівку з наступною частиною підручника «Я досліджую світ».

Під час цієї подорожі ми дізнаємось, чому Україну називають європейською державою, які права та обов'язки мають діти в нашій країні, як навчання впливає на успіх і добробут у майбутньому. А ще обговоримо, які небезпечні ситуації можуть траплятися в нашому житті, як потрібно поводитися в громадських місцях, як правильно користуватися сучасними гаджетами та багато іншого. Перед нами відкриються таємниці природи рідного краю, ми довідаємось чимало цікавого й корисного.

Отож, вирушаймо у захоплюючу мандрівку!

Умовні позначення:

— поміркуй,
виконай завдання

— скринька
порад

— попрацюй у парі

— прочитай

— попрацюй у групі

— пограй у гру

— досліді

— словничок

— електронний додаток

В гостях у зими

Розкажіть одне одному, як ви провели зимові канікули. Де побували? Про що дізналися?

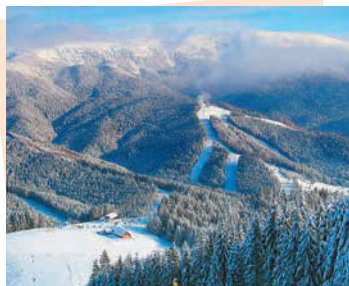
Під час відпочинку в Карпатах я натрапила на дивний кущ. Дідусь розповів мені, що то ялівець. Схожі на хвоїнки листки цієї рослини добре очищують повітря. Але найбільше вражають плоди ялівцю — шишки. Вони соковиті й ароматні, дуже солодкі. Їх іще називають ялівцевими ягодами і здавна використовують як ліки від багатьох хвороб.

А я дізнався, чому на морозі потрібно дихати носом. Виявляється, наш ніс уміє підвищувати чи знижувати температуру повітря, яке ми вдихаємо. Завдяки цьому температура повітря у носоглотці лише на 1–2 градуси відрізняється від температури тіла: навіть у сильний мороз вона сягає +35... +36 градусів.

Розглянь світлини мальовничих куточків України взимку. Чи подобається тобі зима? Чому?

МОЯ СІМ'Я. ДОБРОБУТ ЛЮДИНИ

Ми дізнаємося, що таке родовід, які бувають сімейні традиції, що таке потреби людини та яке значення мають гроші в нашому житті.

А також довідаємось про різні комп'ютерні програми та їхнє призначення.

СІМ'Я, РОДИНА

Мій родовід

Скільки осіб у твоїй сім'ї? Як їх звать?

Людина не може жити без спілкування з іншими людьми. Найбільше ти спілкуєшся з членами своєї сім'ї (родини).

Сім'я — це група близьких родичів, які живуть разом.

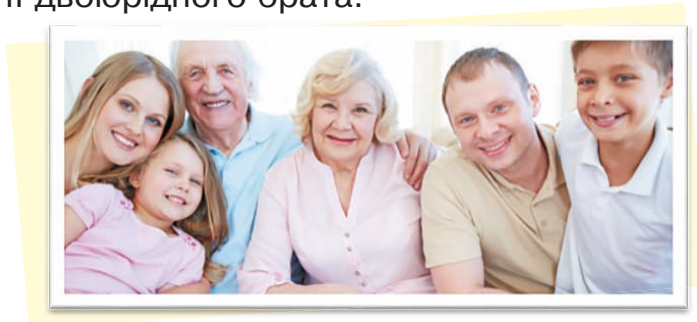
Розглянь зображені на світлинах сім'ї. Якими ще бувають сім'ї? Розкажи.

Найближчі твої родичі — рідні брати і сестри, бабусі та дідусі. Ще у тебе можуть бути рідні дядьки і тітки — це брати і сестри батьків. Їхні діти є твоїми двоюрідними братами і сестрами. Родичі підтримують між собою теплі стосунки, допомагають одне одному.

Назвіть зображених на світлині родичів Наталочки — членів сім'ї її двоюрідного брата.

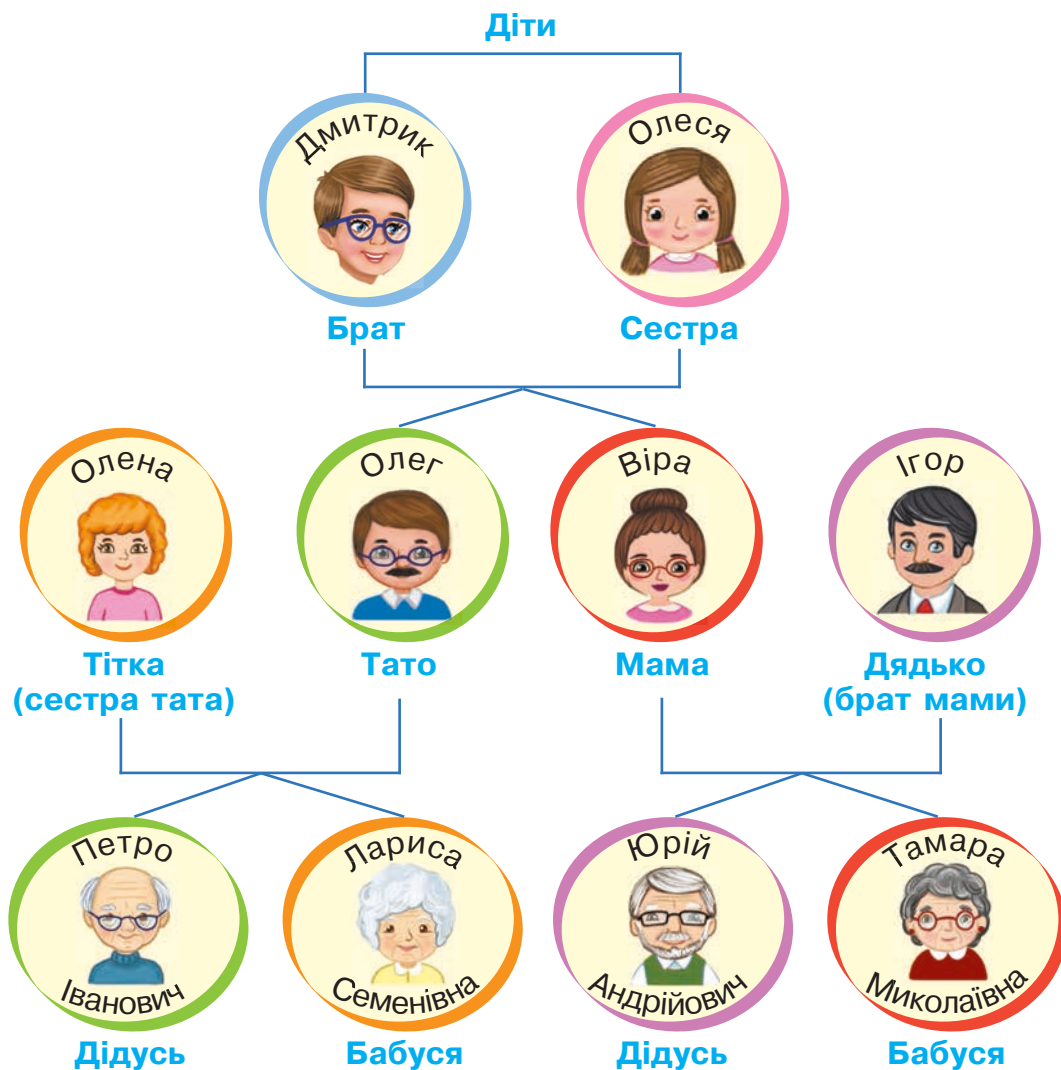

Зверни увагу на слова «рідні», «родичі», «рідня». Усі вони утворилися від слова «рід». Від нього пішло й слово «родовід» — історія сім'ї в кількох поколіннях.

Розгляньте, як зобразив свій родовід Дмитрик. Скільки тут поколінь? Назвіть представників кожного покоління.

Поясніть, як ви розумієте зміст прислів'я.

1 група. Людина без сім'ї, що дерево без плодів.

2 група. Шануй батька й неньку, то буде тобі скрізь гладенько.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ